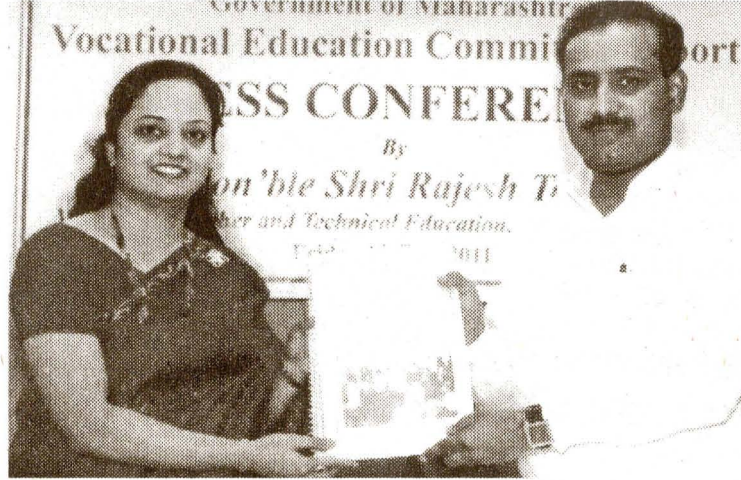

व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण कायदा लवकरच : टोपे

पुणे : राज्यातील व्यवसाय शिक्षण अधिक दर्जेदार होण्यासाठी धोरण ठरविण्यात आले आहे. त्यानुसार कुशल मनुष्यबळासाठी माध्यमिक शिक्षणापासून उच्च शिक्षणापर्यंत व्यवसाय शिक्षण देण्यासाठी व्यवसाय शिक्षण आणि प्रशिक्षण कायदा करण्यात येणार आहे. येत्या पावसाळी अधिवेशनात हे विधेयक मांडण्यात येईल, अशी माहिती राज्याचे उच्च व तंत्र शिक्षणमंत्री राजेश टोपे यांनी शुक्रवारी दिली.

राज्याचे व्यवसाय शिक्षण धोरण काय असावेव राज्यात स्वतंत्र व्यवसाय शिक्षण विद्यापीठाची आवश्यकता आहे का, या बाबींसाठी शिफारस करण्यासाठी व्यवसाय शिक्षण समिती स्थापन करण्यात आली होती. सिम्बायोसिसच्या दूरशिक्षण विभागाच्या संचालिका स्वाती मुजुमदार यांच्या अध्यक्षतेखाली ११ सदस्यीय समितीचा अहवाल शुक्रवारी टोपे यांना सुपूर्द करण्यात आला.

या विषयी टोपे म्हणाले की, या कायदात व्यवसाय शिक्षण अभ्यासक्रमाचा समावेश इयत्ता ९वी ते १०वीपासून करण्यात येणार आहे.

१०वीच्या वर्गात असताना विद्यार्थ्यांना एक व्यवसाय शिक्षण विषय ऐच्छिक म्हणून घेण्याची सोय राहणार आहे. सद्यस्थितीत १२वीच्या वर्गात व्यवसाय शिक्षण विषय घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश परीक्षांसाठी (सीईटी) बसण्याची परवानगी नाही. या कायदान्वये विद्यार्थ्यांना सीईटी देता येऊ शकते मात्र या विद्यार्थ्यांना १२वीसाठी गणि किंवा विज्ञान हे विषय ऐच्छिक असतील. हे विद्यार्थी कला आणि वाणिज्य

व्यतिरिक्त इतर शाखांच्या अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी अर्ज करू शकतील.

महाराष्ट्रातील सर्व स्तरातील व्यवसाय शिक्षण अभ्यासक्रम, विकास, व्यवस्थापन आदीबाबत एक स्वतंत्र असे वैधानिक अधिकार मंडळ स्थापन करण्यात येणार आहे. त्यासाठी महाराष्ट्र व्यवसाय शिक्षण आणि प्रशिक्षण कायदा तयार करण्यात येणार आहे. या कायदानुसार महाराष्ट्र व्यवसाय शिक्षण आयोग व व्यवसाय

शिक्षण व प्रशिक्षण गुणवत्ता मूल्यांकन परिषदेची स्थापना करण्यात यावी, अशी शिफारस करण्यात आली आहे. सध्या ४ लाख विद्यार्थी व्यवसाय शिक्षण घेत आहेत. त्यांना उच्च शिक्षण देणे हे शासनापुढे आव्हान आहे. मात्र या कायदानुसार या विद्यार्थ्यांना कोणत्याही अभ्यासक्रमास प्रवेश घेऊन शिक्षण पूर्ण करता येईल, शिवाय त्यांचे शिक्षण १०वी अथवा १२वीच्या वर्गाच्या समकक्ष समजले जाणार असल्याची माहिती टोपे यांनी दिली.

या अहवालाचे सादरीकरण मुख्यमंत्री पृथ्वीराज चव्हाण व उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्यासमोर करण्यात येईल. त्यानंतर कॅबिनेट मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेने येत्या पावसाळी अधिवेशनात अहवालातील शिफारसींना मान्यता घेण्यात येईल. त्यानंतर कायदा होईल, असे टोपे यांनी स्पष्ट केले.

अहवालात करण्यात आलेल्या शिफारशी

* शालेय स्तरावरील शिफारशी

अ) माध्यमिक शिक्षण : व्यवसाय शिक्षण ८वी पासून द्यावे, एक व्यवसाय शिक्षण

विषय ऐच्छिक घेण्याची सोय असावी.

ब) उच्च माध्यमिक शिक्षण : व्यवसाय शिक्षण घेऊन बारावी करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना गणित किंवा विज्ञान हे विषय ऐच्छिक असावेत.

* उच्चस्तरीय शिफारशी : स्वतंत्र व्यवसाय शिक्षण विद्यापीठ असावे.

* असंगठित श्रेत्रासाठीच्या शिफारशी : भारतात ९३ टक्के असंगठित मनुष्यबळ असून त्यांच्याकडे कुठलेही तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण आणि प्रशिक्षण नाही. या मनुष्यबळासाठी त्यांचे कौशल्य व गुणवत्ता यांचे मूल्यमापन करणारी 'रेकग्निशन ऑफ प्रायर लर्निंग स्कीम' राबविण्यात यावी.

* व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण कायदा : स्वतंत्र वैधानिक अधिकार मंडळ असावे. त्यासाठी महाराष्ट्र व्यवसाय शिक्षण आणि प्रशिक्षण कायदा करावा, त्यानुसार महाराष्ट्र व्यवसाय शिक्षण आयोग तसेच महाराष्ट्र व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण गुणवत्ता नियमन परिषद स्थापन करावी. * औद्योगिक क्षेत्राशी सहयोग करून त्यांचाही सहभाग वाढवावा.